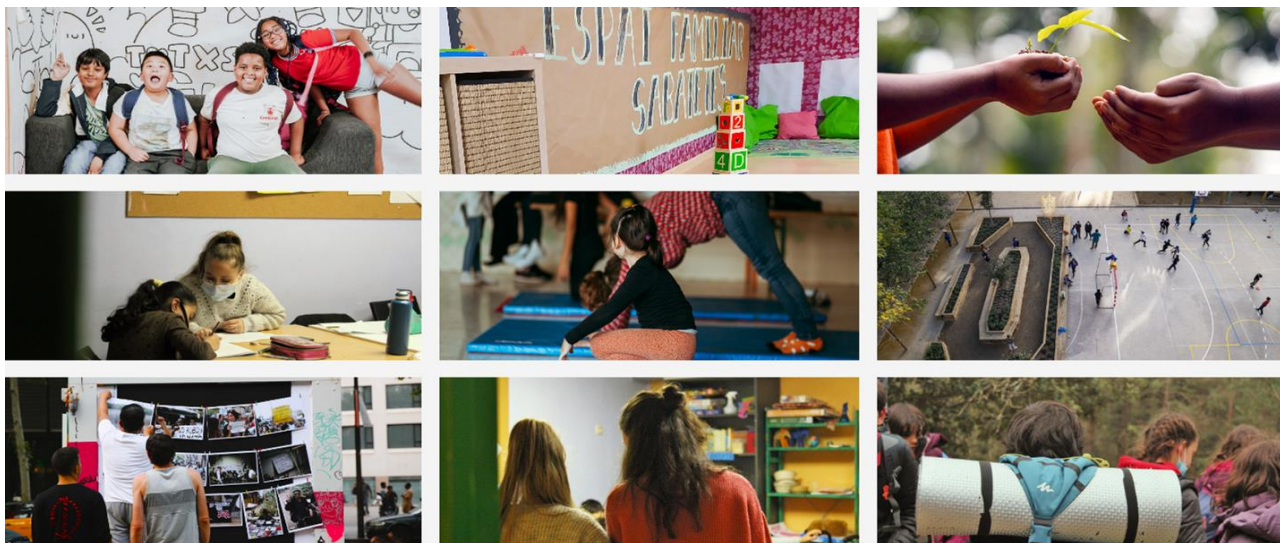

PREVENCIÓ DE LES VIOLÈNCIES SEXUALS A LA INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA

PER A: AFA SANT FELIP NERI – FEBRER 2024

CONTINGUTS

Context: Com es regula la protecció a la infància i adolescència

- Què son les VSI. Dades i creences
- Com es regula la protecció a la infància

Prevenició

- Reducció de riscos:
- Educació sexo-afectiva a casa
- Participació infantil i juvenil transversal a tots els àmbits de la vida

Revelacions

- Què fer i què no fer
- Recursos i serveis d'atenció

Espai de debat i reflexions

CONTEXT

QUÈ SÓN LES VSI

<https://www.menti.com/ald34yq27992>

Codi: 7106 3628

QUÈ SÓN LES VSI

VIOLENCIES SEXUALS A LA INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA

Ablació del clitoris, Matrimoni forçat
Material d'exploració sexual infantil

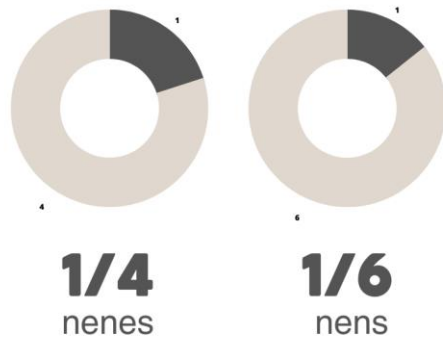
ABUSOS SEXUALS

Manipulació, amenaces, enganys.
Procés gradual i progressiu.
La persona que ho rep no sempre és conscient que és víctima.
La persona que comet la conducta juga amb "l'amor". Ho manipula i sedueix

AGRESSIONS SEXUALS

Esponània.
Violenta i agressiva
La persona que rep la conducta sap que és víctima
Pulsió sexual i pulsió agressiva.
És puntual.

DADES I CREENCES

80% - 85%

d'aquests abusos tenen lloc
a la **família** o en l'**entorn
de confiança** dels nens i
nenes.

- Només un 10% de casos es revelen a la infància
- Es calcula que els 30% dels ASI passen entre menors d'edat (*García i Noguero, 2017*)
- No existeix un perfil únic d'abusador i les característiques son diverses.

COM ES REGULA LA PROTECCIÓ A LA INFÀNCIA?

D'on venim?

Convenció dels drets dels nens. Nacions Unides (20 de novembre 1989)

Llei Orgànica 8/2021 LOPIVI: Protecció Integral de la Infància i Adolescència davant de la Violència

- La prohibició de tota forma de violència
- La prioritat de les actuacions de caràcter preventiu
- La promoció de el bon tracte a l'infant i adolescent com a element central
- Reforçar l'autonomia i capacitació de les persones menors d'edat per a la detecció precoç davant possibles situacions de violència
- Individualització de les mesures
- Figures de delegades de protecció o Coordinadora COCOBE
- Anàlisi de riscos i reducció d'aquests
- Circuits d'actuació

<https://educacio.gencat.cat/ca/departament/publicacions/protocols/actuacio-davant-violencia-ambit-educatiu/>

PREVENCIÓ

PREVENCIÓ DE LES VSI

La prevenció i la protecció és **responsabilitat** de totes les persones adultes.

Ha d'anar destinada a **totes les persones**: professionals, famílies, infants, joves, etc.

Els objectius de fer prevenció de les VSI

- Reduir el temps que passa entre que l'infant pateix i ho explica.
- Disminuir la confusió que genera i donar eines per identificar-ho i de resposta davant aquesta.
- Acompanyar la descoberta de la sexualitat d'una forma sana, adequada a cada edat, positiva i afirmativa.

REDUCCIÓ DE RISCOS

Fem pedagogia sobre...

El xantatge

“Fes-me un petó que l'àvi t'estima molt”

“Si m'estimes, faries això”

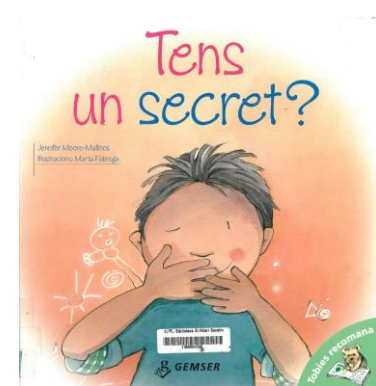

Les cortines d'aire. 4-9 anys

El secret

Secrets bons i dolents.

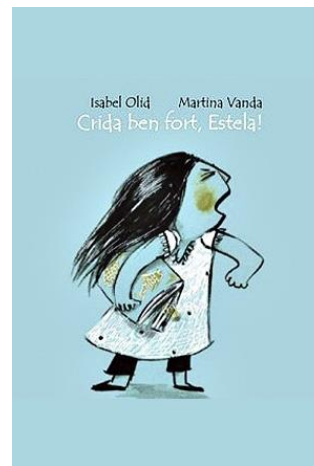
Secrets, confidències i sorpreses

Tens un secret?

L'abús sexual infantil

Adaptar el discurs, el grau d'explicitat i el missatge segons l'edat.

Crida ben fort, Estela!. 7-9 anys

EDUCACIÓ SEXO-AFECTIVA A CASA

Ha de ser transversal. La sexualitat està present a molts moments.

Què és la sexualitat?

- Mental
- Espiritual
- Física
- Emocional

Quina motxilla tinc i quina influència te a l'hora d'acompanyar els meus fills o filles?

- Què m'han dit a casa? Què no m'han dit?
- Com em sentia jo? Com se sentien ells?
- Què passava a casa quan hi havia una escena eròtica a la tele? Quan em vaig començar a masturbar? Com era l'experiència?
- Quin és el primer record que tinc d'excitació?
- Quin record tinc de mestres i caps respecte l'acompanyament a la sexualitat?

EDUCACIÓ SEXO-AFECTIVA A CASA

Els 3 models d'acompanyar la sexualitat:

BLOQUEIG

REPRESSIÓ

AFIRMACIÓ

Cal tenir en compte les etapes psicoevolutives.

https://ajbcn-decidim-barcelona-organizations.s3.amazonaws.com/decidim-bcn-organizations/uploads/decidim/attachment/file/5694/Dossier_per_la_preveni%C3%B3_d_abusos_sexuals_infantils.pdf [De la pàgina 6 a la 8]

EDUCACIÓ SEXO-AFECTIVA A CASA

Fem pedagogia sobre...

El consentiment

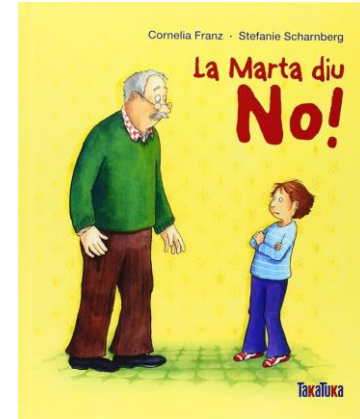
Ensenyar a dir que no.

Intimitat

El cos

Posar paraules a les parts del cos,
sensacions, plaer...

Guia de Prevensi recursos per infants i adolescents: <https://prevensi.es/wp-content/uploads/2020/04/Cuentos-y-recursos-para-ni%C3%B1os-y-adolescentes.pdf>

La Marta diu no!

El teu cos és un tresor (4-8 anys)

RECURSOS PER A LES FAMÍLIES

Guia de Prevensi recursos per infants i adolescents:

<https://prevensi.es/wp-content/uploads/2020/04/Cuentos-y-recursos-para-ni%C3%B1os-y-adolescentes.pdf>

Guia de Mandragores:

- Infància: <https://mandragores.cat/projectes-propis/>
- Per adolescents: <https://mandragores.cat/3d-flip-book/guia-salut-sexual/>

PARTICIPACIÓ INFANTIL I JUVENIL

Dotar d'eines, capacitar els infants i joves. No responsabilitzar.

Per pensar, reflexionar, identificar què volen i què no volen.

Reforça la capacitat de donar la seva opinió.

Millora l'autoestima...

REVELACIONS

PAUTES DAVANT D'UNA REVELACIÓ

Què he de fer

Mantenir la calma

Deixa el temps que necessiti per expressar-se

No facis gestos ni expressions impulsives perquè el NNA pot notar el teu estat, i això afectarà què et vulgui explicar.

No li demanis que expliqui de manera repetida els fets. Com menys vegades t'ho expliqui, millor podrà recordar-ho davant dels professionals que l'atenguin. SI PREGUNTEU, QUE SIGUIN PREGUNTES OBERTES

“Gràcies per haver-m’ho explicat, has estat molt valenta

Mostra comprensió i dona-li suport segons l'estat emocional que manifesti, sigui quin sigui. Recorda-li que pot comptar amb tu. Creu l'infant.

Escoltar sense completar les frases ni omplir-ne els silencis. No n'acabis les frases, pots distorsionar el seu record i no l'ajudes.

Anomena l'agressió i les parts del cos amb les seves mateixes paraules, sense corregir-les ni canviar-les. No les suavitzis ni les agreugis.

Què no he de fer

Preguntar-li per què es va comportar d'una manera determinada i qüestionar-ho: “Com és que no vas anar a la professora de seguida? Per què no em vas dir que no volies anar més amb ell? Per què no li vas dir que no?”.

Preguntar-li per què ha esperat per explicar-ho: “Com pot ser que passi això de fa tant de temps? Hauries d'haver-m'ho dit la primera vegada.

No has de disculpar ni excusar mai l'agressor (“Potser ho has entès malament. Potser no pretenia fer això”), ni anticipar les conseqüències negatives que hi pugui haver (presó, policia, etc.).

No facis comentaris despectius sobre l'agressor perquè no saps quin vincle han pogut crear i podries afavorir un sentiment de culpa més intens.

Suposar com se sent: “Deus estar molt trista. Entenc com et sents. Sé que ha estat molt dur per a tu”.

https://cejfe.gencat.cat/web/.content/home/recerca/catal/eg/crono/2020/Guia_Pares-Mares-CAT.pdf

SERVEIS D'ATENCIÓ I SUPORT

DENÚNCIA	Mossos d'esquadra Infància Respon: suport telefònic 116 111
SUPORT PSICOTERAPÈUTICS PÚBLICS	CSMIJ: https://catsalut.gencat.cat/ca/centres-sanitaris/cercador/resultats/?P_CERCA=N&P_NOM_CENTRE=CSMIJ DAGAIA (Udepmi – EMI14) CAP EFE (Equips Funcionals d'Experts d'abús i maltractament greu). Barnahús
SUPORTS PSICOTERAPÈUTICS PRIVATS	Àngel Blau Fundació Vicki Bernadet Altres...